

Sygn. akt I UK 75/15

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania K. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Krakowie
w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 17 kwietnia 2009 r.,
sygn. VII U 1043/07 o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 grudnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 27 sierpnia 2014 r., sygn. akt III AUa 601/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w Krakowie) na rzecz radcy prawnego J. O. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł, podwyższoną o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2014 r. oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 27 stycznia 2014 r., oddalającego skargę W.K. o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 17 kwietnia 2009 r., VII U 1043/07.

Ubezpieczony wywiódł skargę kasacyjną od tego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 403 § 2 k.p.c., art. 217 § 2 w związku z art. 227 k.p.c., co naruszyło art. 2 oraz art. 38 Konstytucji RP, a także art. 379 § 5 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego oraz o przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Pełnomocnik reprezentujący ubezpieczonego w postępowaniu kasacyjnym z urzędu wniósł nadto o zasądzenie na jego rzecz nieopłaconych kosztów pomocy prawnej.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, albowiem w sprawie występują istotne zagadnienie prawne, a nadto skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest, jak wynika z art. 398⁴ § 2 k.p.c., wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się, jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, z przesłankami rozważanymi przez ten Sąd podczas tzw. „przedsądu”, a więc na posiedzeniu, którego przedmiotem jest przyjęcie lub odmowa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki te określone są w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i tylko one podlegają badaniu w tej fazie postępowania, a przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje wtedy, gdy zachodzi choćby jedna z nich.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wynika, że Sąd Najwyższy nie może odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wskazany wyżej przepis wymaga przede wszystkim tego, by zagadnienie prawne występowało „w sprawie”. Zagadnienie prawne powstaje zatem w związku z istniejącym w sprawie stanem faktycznym, a wyjaśnienie zagadnienia ma służyć właściwemu rozstrzygnięciu sprawy. Tego warunku nie spełnia zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącego, a dotyczące ustalenia, „czy powołanie się przez skarżącego w skardze o wznowienie postępowania na okoliczności faktyczne

mogące mieć wpływ na wynik sprawy, z których nie mógł on skorzystać w poprzednim postępowaniu, a które wynikały z badania przeprowadzonego u skarżącego po prawomocnym zakończeniu poprzedniego postępowania mogą stanowić podstawę skargi o wznowienie postępowania, czy też nie może z tego powodu takiej podstawy stanowić ze względu, iż badanie to zostało wykonane po prawomocnym zakończeniu poprzedniego postępowania”. Skonstruowane zostały bowiem w oderwaniu od okoliczności istniejących w niniejszej sprawie, w której Sąd Apelacyjny stwierdzając, że zaświadczenia lekarskie przedstawione przez skarżącego są środkiem dowodowym powstałym po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie, w której domaga się on wznowienia postępowania, jednocześnie zaakceptował czynności Sądu Okręgowego zmierzające do wyjaśnienia, czy treść tych zaświadczeń może wskazywać na wykrycie okoliczności faktycznych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, co jest zgodne z art. 403 § 2 k.p.c.

Nie można uznać więc, że przedstawiony przez skarżącego problem występuje w sprawie, wobec czego nie ma też możliwości stwierdzenia, iż wykazana została potrzeba przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na tę przesłankę.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony również w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie można jednak uznać, że skarżący zdołał wykazać istnienie tej przesłanki.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie ma bowiem żadnych argumentów przemawiających za jej oczywistą zasadnością. Skarżący w istocie odwołał się do podstaw skargi, wskazując na „naruszenie przez Sąd II Instancji w zaskarżonym wyroku art. 2 oraz art. 38 Konstytucji, co skutkowało pozbawieniem skarżącego prawa do uzyskania renty z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez odmowę dopuszczenia przez Sąd II instancji dowodu z opinii biegłych sądowych wnioskowanych przez skarżącego”. Odwołanie się dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania do podstaw skargi nie może zaś wywołać żadnego skutku nie tylko dlatego, że podstawy skargi nie podlegają badaniu na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, ale również z tego względu, iż rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z

przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Nie ma też przesłanek do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną „w związku z pozbawieniem skarżącego możliwości obrony jego praw w związku z pozbawieniem skarżącego możliwości wykazania w toku postępowania daty powstania jego niezdolności do pracy poprzez odmowę dopuszczenia dowodu z opinii kolejnych biegłych sądowych w sytuacji, gdy opinie biegłych dopuszczonych przez Sąd zawierały szereg nieprawidłowości i sprzeczności oraz pomimo wykazania przez skarżącego dokumentacją medyczną, iż do zarażenia kiłą doszło u niego o wiele wcześniej niż twierdzili biegli w swoich opiniach”. W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że pozbawienie strony możliwości obrony swych praw nie dotyczy sytuacji, w której Sąd pomija środki dowodowe zgłaszane przez stronę, uznając, że materiał zebrany jest wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy. Innymi słowy, ocena w tym zakresie odnosi się do stosowania przepisów o postępowaniu dowodowym i nie składa się na podstawę (przesłankę) nieważności postępowania z art. 379 pkt 5 k.p.c. Nieuwzględnienie przez sąd wniosków dowodowych strony nie stanowi pozbawienia możliwości obrony jej praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. i nie może uzasadniać zarzutu nieważności postępowania. W przepisie tym chodzi jedynie o takie sytuacje, w których na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej, strona nie mogła brać i faktycznie nie brała udziału w całym postępowaniu lub jego istotnej części, nie zaś o nieuwzględnianie wniosków dowodowych strony (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 18 października 2001 r., IV CKN 478/00, LEX nr 52795).

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.